

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอการสรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และระดับการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

2. ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 64 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 64 คน และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 280 คน รวมทั้งสิ้น 408 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วนตามสถานภาพตำแหน่ง ได้ผู้บริหาร จำนวน 32 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 32 คน และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 137 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมี 3 ลักษณะได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกผลปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 1.772 ถึง 7.098 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบราค ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9265

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงนายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และนำกลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์และตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถาม ปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 201 ฉบับ สามารถเก็บรวบรวมกลับคืนมาได้ 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.2 การศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยและการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่

4.4 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามระดับการศึกษาโดยการทดสอบค่าที แบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน

และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารจัดการ รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและจำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร คือควรมีการจัดสรรตำแหน่งครูให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ด้านงบประมาณ คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน ด้านการศึกษาให้มากขึ้น ด้านวัสดุ อุปกรณ์และอาคารสถานที่ คือ มีเครื่องสนามที่เหมาะสมกับเด็กและด้านการบริหารจัดการ คือควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อภิปรายผล

จากการวิจัยสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน มีประเด็นที่ค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบ ได้รับการสนับสนุนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ด้านการบริหารจัดการ ในการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การจัดสรรงบประมาณเพื่อสื่อการเรียนการสอน การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ เครื่องเล่นสนาม การพัฒนาและส่งเสริมสวัสดิการของบุคลากรผู้ดูแลเด็ก แต่งบประมาณที่จัดสรรให้อาจไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินงานได้ทั้งหมด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การดำเนินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553 : 10) รัฐบาลได้มีนโยบายกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งได้รับการถ่ายโอนหน่วยงานให้ทำหน้าที่จัดการศึกษาด้านปฐมวัยหรือที่เรียกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีอิสระในการที่จะบริหารจัดการงานด้านการศึกษাপฐมวัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งสามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในเขตบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนที่รับบริการ จึงได้มีนโยบายพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยได้มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดทำคู่มือมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบันจึงมีประสิทธิภาพมากกว่าในอดีต เนื่องจากในปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดโครงการฝึกอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและเรียนสาขาปฐมวัยโดยตรงเพื่อให้การจัดประสบการณ์ของครูผู้ดูแลเด็กมีประสิทธิภาพมาก การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฯ พ.ร.บ.การศึกษาฯ และ พ.ร.บ.กำหนดแผนฯ ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทางดังนี้ 1.การดำเนินการจัดการศึกษาเอง โดยดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเอง หรือขยายหรือเปลี่ยนแปลงระดับและประเภทการศึกษา โดยให้สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือสถานศึกษาเดิมที่ขยายหรือเปลี่ยนแปลงระดับและประเภทการศึกษาจัดการ ศึกษาในระดับและประเภทที่มีความพร้อมและเหมาะสม และตามความต้องการ ภายในท้องถิ่นดำเนินการรับถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาที่รัฐบาลจะถ่าย โอนภารกิจการศึกษาของรัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจัดการศึกษา 2. การดำเนินการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นการดำเนินการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการศึกษา ทรัพย์สินอื่น ๆ รวมทั้งการเสนอแนะ และร่วมพัฒนาการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาของท้องถิ่นต้องเป็นลักษณะการกระจายอำนาจที่ชัดเจน แต่ต้องแยกกันระหว่าง การบริหารขององค์กรท้องถิ่นกับการบริหารการศึกษาในท้องถิ่น บทบาทของครูผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก และมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กมากที่สุด ในช่วงที่อยู่ในศูนย์ฯ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ รู้จักรับผิดชอบ รักเด็ก อุพนิสัยอ่อนโยน จิตใจโอบอ้อมอารี มีความยุติธรรม มีลักษณะเป็นผู้นำ เพื่อจะเป็นผู้ที่ให้การดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก เป็นการวางรากฐาน ความคิด สติปัญญา อารมณ์ สังคม ลักษณะนิสัย เสริมสร้างบุคลิกที่ดีให้แก่เด็ก ซึ่งเปรียบเสมือนการวางรากฐานของประเทศ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจำเป็นต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายอีกทั้งยังต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ผ่านความเห็นชอบของคนในท้องถิ่นและสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดนโยบายเพื่อใช้เป็นหลักในการดำเนินงานด้านการศึกษาร่วมกัน ซึ่งเมื่อทุกฝ่ายยึดถือ นโยบายส่วนกลางร่วมกันเป็นหลัก ไม่ยึดถือความคิดส่วนตัวเป็นหลักในการบริหารงาน ก็สามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้ ไม่ว่าสถานภาพจะแตกต่างกันก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2547 : 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยและมีนโยบายการดำเนินงานที่ชัดเจนในการดำเนินงาน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทในหน้าที่และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีแผนพัฒนาและงบประมาณใช้ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนิเทศติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้หรือวุฒิการศึกษาที่ต่างกันก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมลักษณ์ คำลือ (2553 : 55) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและตำแหน่งต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรตำแหน่งครูให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก และได้มีการยกฐานะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาเหมือน โรงเรียน ดังนั้นภาระงานและการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนแก่เด็กจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรหรือครูที่มีจำนวนเพียงพอแก่เด็กและเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญด้านเด็กเล็ก โดยเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณในการใช้จ่ายหรือจัดสรรงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีการวางแผนการใช้จ่ายจัดลำดับความสำคัญ กำหนดระดับและปริมาณงบประมาณเท่าที่จำเป็น รวมทั้งมีการติดตามกำกับกับการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ทรัพยากรซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด

2. ผลการวิจัยพบว่า ข้อ 15 มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ข้อ 19 เบิกจ่ายงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการควบคุมแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานเพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณประจำปี และการทำแผนงบประมาณล่วงหน้าให้สอดคล้องกับภารกิจ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน การใช้จ่ายงบประมาณต้องมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัดสามารถบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

3. ผลการวิจัยพบว่า จากคำถามปลายเปิดประเด็นที่มีผู้เสนอแนะจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรครูให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ดังนั้นเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดสรรอัตราส่วนระหว่างนักเรียนต่อครูในแต่ละห้องให้มีสัดส่วนที่เหมาะสม 1 ห้องเรียน คือ นักเรียน 15 คน ต่อครู 1 คน ในระดับปฐมวัย เพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนในด้านการควบคุมชั้นเรียน การดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการตรวจและติดตามงานนักเรียน ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้นจำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากที่สุดส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด เพื่อให้ทราบสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมทั้งจังหวัด
2. ควรศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพัฒนาการจัดการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น